

פנינים

ופרפראות נבחרים לפרשת השבוע "פרשת בהר"

"המושך הדברים של צדיקי וגדולי הדור על התקופה הקרובה הבאה לקראתנו"

עורך: הרב יוסף ברנר

לתגובות והנצחות - לשיעורים והרצאות: pninim16@gmail.com 054 - 8455798 - ניתן לקבל את העלון במייל.

התחזקות והתרגשות אדירה!

אמר הכותב: אני מוכרח לשתף אותכם במה שהתחולל אצלי מיום המישי שעבר פרשת אמור עת ירד הגליון "פנינים לפרשת אמור" לדפוס והופץ ברחבי הארץ והעולם, עד לכתיבת שורות אלו.

כזכור, בעלון הקודם הבאתי את דבריהם הנוראים של גדולי וצדיקי הדור על התקופה הבאה לקראתנו, ועל כך שאנו צריכים להתכונן כראוי בתורה ובגמילות חסדים ובקריאת שמע בכוונה, בכדי שנוכל לעבור את התקופה של "חבלי משיח" האחרונים בשלום ולזכות לקבל את פני משיח צדקנו מתוך רחמים וחסדים גלויים. כן הבאנו את דבריו של הגה"ק בעל ה"חפץ חיים" זי"ע שכבר גילה לנו שלפני ביאת המשיח יהיו לנו גדולי ישראל במקום הנביאים שהיו לנו בעבר, והם יבשרו לנו שמישי צדקנו עומד לגאלנו בכדי שנדע להתכונן כראוי ועלינו לקבל דבריהם ללא חשש ופקפוק. (מי שעדיין לא ראה את הדברים בגליון הקודם יכול לקבלו במייל).

כאמור, הדברים גרמו לסערה של ממש, אין ספור פניות מרחבי הארץ והעולם (זו לא גזומא) במייל ובטלפון הגיעו אלינו, על ההתחזקות וההתרגשות הגדולה שהדברים חוללו בקרב רבים, וכן הרבה שאלות של אנשים: "האם באמת אלו הדברים שנאמרו?" ומי הם הצדיקים נסתרים הללו? כן היו שאלות מעשיות של אנשים שעוסקים בקירוב, כגון: איך אפשר להגיד לאנשים הקוראים לעצמם "חילונים", לעסוק בתורה ובגמילות חסדים, מילא גמילות חסדים עוד יכול כל אחד לעשות בקרב משפחתו וידידיו, אך לעסוק בתורה, הרי אלו אנשים שלא זכו אף פעם לפתוח ספר? ועוד כל מיני שאלות שאין כאן המקום לפרטם.

אז לפני שנשיב על הכל, אני קודם כל רוצה לשבח את הקדוש ברוך הוא מלך העולם גדול העצה ורב העלילה שנתן לנו את הזכות הגדולה הזאת להיות ה"רמקול" שהפיץ את הדברים ובכך גרמנו להתחזקות של רבבות יהודים ברחבי תבל, שעסקו בתורה ובגמילות חסדים וקראו קריאת שמע בכוונה יותר גדולה ובהתחברות אמיתית לבורא עולם, ובודאי הדברים הללו גורמים לנחת רוח ולמליצות טוב בשמי מרומים, כאשר מי כה' אלוקינו המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ איך שבניו האהובים חפצים ושמחים בקרבתו ומחכים להתגלותו בחסד וברחמים...

ביום שני בערב צלצל אצלי המלפון, היה זה הרב יעקבזון שליט"א מ"קרית ספר", שאמר לי, כי גם הוא התרגש לראות את הדברים שכתבנו בשבוע שעבר בשם הגר"ח קניבסקי, והיות שיש לו את הזכות להיות מן הנכנסים והיוצאים אצלו, הוא נכנס אליו וסיפר לו שהתפרסמו בשמו דברים שאמר על כך שמישי צדקנו עומד בפתח ממש ואנחנו בעקבתא דמשיחא וכל הרוצה להנצל מחבלי משיח האחרונים, אין לו אלא לעסוק בתורה ובגמילות חסדים וכו'. והדברים גרמו להתרגשות, התחזקות וציפיה רבה בקרב רבבות אלפי ישראל!

ואז שאל הרב יעקבזון: **האם אלו הדברים שנאמרו במדויק על ידי הרב? היך הגר"ח והראה את קורת רוחו מכך שרבים התחזקו מדברים אלו, ואמר: כל מילה נכונה אמת לאמיתה!**

הוסיף ושאל הרב יעקבזון: **האם אכן משיח צדקנו עומד ממש מיד לגאלנו?**

ענה לו הגר"ח: כן! רק אנחנו לא יכולים לדעת כמה זמן זה נקרא "מיד".

שמעתי את הדברים בשמחה רבה, וביקשתי מהרב יעקבזון שהיות ויש הרבה שמתעסקים בקירוב לבבות ששואלים איך אפשר להשפיע על אנשים שרחוקים מתורה ומצוות שיעסקו בתורה, והאם זה בכלל אפשרי. ואמרתי שאולי ישפיעו עליהם לקרוא קריאת שמע בכוונה, שזה כל אחד יודע ויכול לעשות, ואז זה נקרא גם כלימוד תורה כפי שנפסק בהלכה. וביקשתי ממנו שישאל את הדברים הנ"ל.

והשיב לו הגר"ח: **אכן, זה הדרך שיעשו עמם, להשפיע עליהם שיקראו קריאת שמע ויבזה הם יוצאים ידי חובת והגית בו יומם ולילה.**

ואכן, זה לשונו הק' של היעב"ץ (בסידורו בית יעקב סעיף יא) וזה לשונו: "גדולה מצוות קריאת שמע ומעלתה יקרה כאילו מקיים והגית בו יומם ולילה, לפי שג' פרשיותיה כוללים עקרי הדת הנכבדים

שמע כוללת קבלת עול מלכות שמים והכרת אחדות ה' ואהבתו ושעבוד הנפש לעבודתו. ושנסמך הנפש עליה, ומצוות תלמוד תורה ושנמטע בלב זרענו אמונתו המהורה שלא תמוש מהם תמיד. ומצוות תפילין ומוזזה היקרים שהם אותות חיצוניות המבדילים אותנו מכל העמים להיות סגולתו ונושאי אמונתו על שכמם".

לגבי השאלות ששואלים אותי הרבה אנשים: מי הם הצדיקים נסתרים? אינני יודע, רק קיבלתי את המסר שביקשו למסור על כך שאחרי חג השבועות תתחיל תקופה לא קלה עד חג הסוכות, ועל כך שצריכים לחזק את עם ישראל לקרוא קריאת שמע בכוונה יתירה ולקבל עלינו עול מלכות שמים כאמונה תמימה!

רק אוסיף, שאותם צדיקים נסתרים מעבירים כל מיני מסרים עם כל מיני שליחים בודדים, שהם עצמם צדיקים ותלמידי חכמים חשובים, שזוכים להגיע אליהם והם אלו שהעבירו לי את הדברים.

הושע נא שלוש שעות

עוד מסר שנמסר מהצדיקים הנסתרים, דהנה ידוע מהרבה צדיקים וכן מהגאון מוילנא זי"ע שפירשו את מה שמבקשים בהושענות לסוכות: "הושענא שלוש שעות" שהכוונה לאותן שלוש שעות שבהן תהיה מלחמת גוג ומגוג.

ואם נתבונן, נראה שהאותיות "שעות" הן האותיות "תשע"ו, ובתוך המילים "הושענא שלוש שעות" ישנן האותיות "תשע"ו" כלומר, המלחמה תתחיל לקראת סוף תשע"ה ותסתיים בתשע"ו - מוצאי שביעית בן דוד בא!

המהות האמיתית של קריאת שמע!

אודות מה שביקשו הצדיקים לחזק את עם ישראל באמירת קריאת שמע באמונה תמימה, כדאי להביא כאן את ההסבר הנפלא על שני מאמרי התנא האלו רבי שמעון בר יוחאי זי"ע ששמעתי במעמד ההדלקה ליל ל"ג בעומר בהאי שתא, מב"ק מרח"א **אדמו"ר ממישקולץ שליט"א** - דברים מאליהם המסבירים את המהות של קריאת שמע:

בגמרא (סוכה מה): אמר ר' ירמיה משם רבי שמעון בן יוחאי יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין. ולכאורה צריך להבין איך יוכל לפטור?

בגמרא (סוכה מה): אמר ר' יוחנן משם רבי שמעון בר יוחאי אמר להן הקב"ה לישראל אפילו לא קיימתם אלא ק"ש שחרית וערבית אין אתם נמסרין בידם. ולכאורה צריך להבין מדוע נאמר בלשון **קיימתם** ק"ש ולא קראתם ק"ש?

והנראה לומר דקריאת שמע הוא קבלת עול מלכות שמים – אמונה בהקב"ה שהוא המנהיג והמשגיח על כל הברואים ללא סיוע, וזאת על כל אחד להאמין בכל מצב שהוא, ולא רק כשהכל מסתדר, אלא גם כשנראה להאדם שהעניינים לא מסתדרים, אז צריך להאמין שהקב"ה יוציא אותו מכל צרה. וכפי שמסבירים את שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים צ"ב, ג') "להגיד בבוקר חסדך ואמונתך בלילות", שלא רק "בבוקר חסדך" שהכל בבחינת בוקר וחסדים, צריך להאמין בבוקר עולם, אלא גם כשבבחינת בלילות גם אז אמונתך בלילות, להאמין בהקב"ה שהיא עשה את החושך שבו אני נמצא והוא ברגע אחד יכול להאיר את הכל!

וכדברי הרמ"ק בעל ה"שפת אמת" זי"ע (פרשת ויצא) על מחז"ל (ברכות י"ב). "כל שלא אמר אמת ויציב שחרית ואמת ואמונה ערבית לא יצא ידי חובתו". דחז"ל רצו ללמדנו, שאפילו כשקרא האדם קריאת שמע, אבל אם לא הכניס בליבו את המשמעות של קבלת עול מלכות שמים, דהיינו "אמת ואמונה ערבית", שאפילו שח"ו בבחינת "ערבית" דהיינו שהכל חשוך אצלו, גם אז צריך להיות מאמין באמונה שלימה שהכל מואתו יתברך והקב"ה יכול ברגע אחד להוציא אותך מהחשכות, ולא רק "אמת ויציב שחרית" דהיינו, כשהכל בבחינת שחרית טוב ויפה אז להאמין, כי כזה אדם לא יצא ידי חובתו.

וזה מה שאמר רבי שמעון בר יוחאי: "אפילו לא קיימתם אלא ק"ש שחרית וערבית", דהיינו לקיים ולעשה ולחקוק בלב את האמונה בין במצב של שחרית ובין במצב של ערבית, אז אין אתם נמסרין בידם.

ועפ"ז גם נבין את המאמר השני של רבי שמעון בר יוחאי: "יכול אני לפטור את כל העולם מן הדין". שהרי יודעים דברי הבעש"ט חק' זי"ע המובאים בספר "תולדות יעקב יוסף" להר"ק מפולנאה זי"ע שאדם צריך לדעת שאפילו כשהוא במצב של הסתר פנים ח"ו, גם אז הקב"ה עמו, כי גם "ההסתר פנים" זה מאיתו יתברך. ועל ידי זה, שהוא יודע שבתוך ההסתרה נמצא הקב"ה, אז נמתק כל הדינים ויתבטל ההסתרה.

וזה מה שאומר ה' יתברך (דברים ל"א, י"ח) בתוכחה, שאם לא תשמרו את מצוותי, "ואנכי הסתר הסתר פני", אני יסתיר מעם ישראל שלא ידעו שגם בהסתר פנים אני נמצא עמם, כי לו היו יודעים ומאמינים בזאת, היו מתבטלים מעליהם כל הדינים. עכ"ל.

וכפי שמסופר על הרמ"ק רבי ברוך ממעזיבז' זי"ע, שראה פעם את נכדו ילד קטן ממרר בבכי, שאלו: "מה לך בוכה?" ענהו: "שחקתי עם חברי במחבואים, התחבאתי במקום נפלא והיכיתי שימצאני, לפתע הוסחה דעתם של חברי והם פתחו במשחק אחר, ואני מחכה ומחכה והם אינם מחפשים אחרי..."

התחיל הרבי לבכות עם נכדו, התאנח ואמר: "הרי זוהי טענתו של הקב"ה כלפינו: התחבאתי בפנים כדי שתגלוני, ואני מחכה ומחכה ואתם אינכם מחפשים אותי כלל!"

וזה מה שאמר רבי שמעון בר יוחאי: "יכול אני לפטור את כל העולם מן הדין", דרבי שמעון בר יוחאי לשיטתו דאומר שאפילו לא קיימתם אלא ק"ש שחרית וערבית, דהיינו להאמין בהקב"ה בכל מצב שהוא, בין שהוא בחינת שחרית ובין שהוא בחינת ערבית, ולהתחזק באמונה ללא סיוע אף במצב של הסתרת פנים ח"ו, ועי"ז "יכול אני לפטור את כל העולם מן הדין", מכיוון שמקבלים עליהם את ההוראה שלי להבין את המהות של קריאת שמע, שהוא אמונה בהקב"ה בכל מצב, וכך הם מהפכים את הדינים לרחמים מרובים כנ"ל, ועי"ז נפטרים מן הדין.

דבריו הבורחים כגחלי אש של האור החיים חק' זי"ע בפרשתנו על כך שהקב"ה מחכה שגדולי ישראל יבעירו בקרבם של בני ישראל השתוקקות וציפייה לגאולה הקרובה!

אביא בפנים קטע נורא מהספר "אור החיים" הקדוש לרבינו חיים בן עטר זי"ע לפרשתנו פרשת בהר. הביטו אל הלשונות הנוראים איך שמתבטא על חוסר הדיבורים והכיסופים לגאולה והרצון להיות סמוכים ליד שולחן אבינו, ושהצדיקים גדולי הדור חייבים להעיר את ישראל ולומר להם: "עד כמה אנו מסכנים ונבזים כאן בגלות הנוראה, מה טוב לכם כאן בגלות הנוראה? בואו ונטיב מעשינו ונצפה שהקב"ה יגאל אותנו ויחזור לשכון בתוכנו!" ומסיים שם: "ועל זה עתידין ליתן את הדין כל אדוני הארץ גדולי ישראל ומהם יבקש ה' את עלבון הבית העלוב..."

לפניהם חקטע המלא של דברי האור החיים חק' זי"ע:

(פרק כה' פסוק כה- כה) **"כי ימוך אחיך ומכר מאחזתו ובא גואל הקרוב אליו וגאל את ממכר אחיו". "ואיש כי לא יהיה לו גואל ומצא ידו והשיגה כדי גאולתו". וכו'.**

כי ימוך אחיך וגו'. פרשה זו תרמוז ענין גדול והערה ליושבי תבל, כי ימוך על דרך אומרו (קהלת י' י"ח) "בעצלתים ימך המקרה", ואמרו ז"ל (תענית ז'): "עשיתם לאותו שנאמר בו (תהלים ק"ד) המקרה במים עליותי מך", כי כשהתחננים ממין מדרך הטוב מסתלקים ההשפעות ומתמסכן עמוד

הקדושה, כי העיקר תלוי בהתחננים, ואמר **ומכר מאחזתו** ירצה על המשכן משכן העדות אשר הוא אחזתו ית' שבו השרה שכנתו ובעונותינו נמכר הבית ביד האומות, וכמאמר ז"ל (מדרש תהלים ע"ט) בפרוש פסוק מזמור לאסף באו גוים וגו', והודיע הכתוב כי גאולתו היא ביד הצדיק אשר יהיה קרוב לה' על דרך אומרו (ויקרא י' ג') "בקרובי אקדש" הוא יגאל ממכר אחיו, כי האדון ב"ה יקרא לצדיקים אה כביכול דכתיב (תהילים קכ"ב) "למען אחי ורעי", והגאולה תהיה בהעיר לבות בני אדם ויאמר להם הטוב לכם כי תשבו חוץ גולים מעל שולחן אביכם ומה יערכב לכם החיים בעולם וזולת החברה העליונה אשר חייכם סמוכים סביב לשולחן אביכם הוא אלהי עולם ב"ה לעד, וימאים בעיניו תאווה הנדמים ויעירם בחשק הרוחני גם נרגש לבעל נרגש לבעל נפש כל חי עד אשר ייטיבו מעשיהם, ובוזה יגאל ה' ממכרו, ועל זה עתידין לתן את הדין כל אדוני הארץ גדולי ישראל ומהם יבקש ה' עלבון הבית העלוב.

(כו) **ואומרו ואיש כי לא יהיה לו גואל.** על דרך אומרו ז"ל (פנהדרין צ"ג). "אין איש אלא הקדוש ברוך הוא" דכתיב (שמות ט"ו ג') "ה' איש מלחמה", כשלא יהיה גואל כי אין איש שם על לב אין מנהל ואין מחזיק ביד אומה ישראלית להשיבה אל אביה, אל תאמר כי ח"ו אבדה תקוה, אלא והשיגה ידו ומצא כדי גאולתו, אמרו ז"ל (פנהדרין צ"ח) כי היסורין והגלות הם תיקון האומה להכשירה, והוא מה שרמו והשיגה ידו על דרך אומרו (דברים ב' ט"ז) יד ה' היתה בם שהיא מדת הגבורה החובטת באומה בגלות המר, ובאמצעות זה ישיג למצוא כדי גאולת הבית.

ועי"ז עוד בהמשך דבריו הקדושים כי מעוררים המה נפש כל חי!

ולא תנו איש את עמיתו ויראת מאלוהיך כי אני ה' אלוהיכם (כה, יז)

היה הרמ"ק רמ"מ מקוצץ זי"ע אומר: "עמיתו" יכולה גם להיקרא "אמיתו" (עי"ז באל"ף מתחלפים), וזהו הכוונה: "אל תנו איש את עמיתו" – אל תבואו ותחפשו עם ה"אמיתו" – עם ה"אמת" שלכם, כל מיני עברילך ומכשולים אצל חברך...

וכך היה אומר: יודעים אתם על מי כוונת הפסוק "אמת קנה ואל תמכור" (משלי כג, כג)? על אותם אנשים שמחשיבים מאד מאד את האמת, אבל כמובן, רק אצל הזולת, לא אצל עצמם... ואכן, אליהם נאמר: "אמת קנה" – קנה את האמת לעצמך, לצורך עצמך, "ואל תמכור" ואל תחזיק בה רק כדי להיות מוכרה לאחרים...

הסבא משפלה זי"ע היה אומר: שני ציונים אלו – "ולא תנו איש את עמיתו" "ויראת מאלוהיך" – בפסוק אחד זה לצד זה נאמרו, לומר לך: אף ביראת שמים אל תהיו מרמים איש את אחיו...
ואילו בשם צדיקים אומרים: "ולא תנו איש את עמיתו" – על תנשו להונות ולענות את חבriכם מתוך "ויראת מאלוהיך" – "יראת שמים" מדומים ומתוך צדיקות כביכול...

הרמ"ק רבי בונים מפשיסחא זי"ע אמר פעם לחסידיו: לפי הפשט, אסרה התורה להונות איש את עמיתו, אולם חסיד אמיתי, צריך שיהיה נוהג בענין זה לפנים משורת הדין ולא יונה גם את עצמו...

וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו וכו' את כספך לא תתן לו בנשך (כה, לה- לו)

היה אומר הרמ"ק רבי משה מקוברין זי"ע לא בכדי נאמרו כאן שני הפסוקים זה אחר זה, אלא לומר לך, שגם כאשר הגיע מצב של "וכי ימוך אחיך ומטה ידו והחזקת בו", גם אז, עשה זאת בצורה כזאת של "ואת כספך לא תתן לו בנשך" – אל תוסיף לו עקיצות ונשיכות, דברי מוסר ותוכחה, למה אתה לא עובד וכו' מה אתה בטלן? וכו' אלא תן לו כסבר פנים יפות, וכמאמר חז"ל: "והמפייסו לעני מתברך ב"א ברכות..."

את כספך לא תתן לו בנשך (כה, לו)
מסופר על סוחר גדול אחד, שהיה מתגורר לפני שנים בירושלים, והרבה אנשים היו מפקידים אצלו את כספם בריבית – "היתר עיסקא"...

ביום מן הימים נקלע אותו סוחר לקשיים, ומצבו הכלכלי הלך והידרדר, עד שפשט את הרגל. בן לילה ירד לטמיון כספו וכספם של המפקידים, ביניהם היו כמה מתלמידיו של הגאון מטשעבין זי"ע והם נכנסו אליו ותינו בפניו את צרתם.

הגאון מטשעבין הצביע על הפסוק שלפנינו, ואמר להם: תמיד תמה הייתי על לשון פסוק זה, מדוע כתוב בלשון "לא תתן לו בנשך", והלא מבחינת המציאות ודקדוק המילים, צריך היה לומר "לא תלווה לו בנשך"? ומהו "לא תתן"? אלא עכשיו מובן לי טוב מאד: הכתוב בא ללמדנו שכך היא דרכם של מלווים בריבית, שלכסוף הם פושטים את הרגל, ונמצא שבכל הנוגע לכסף שנמסר ללווה – היתה זו תנחה ולא הלוואה...

על כן התורה מזהירה: "את כספך לא תתן לו" – אם אתה מלווה לו בריבית, דע לך שבעצם 'נתת' לו, כי כספך עתיד לרדת לטמיון!...